

straffelovsbestemmelser eller en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 3, om menneskesmugling. Endelig foreslås i nr. 4, at efterforskningen skal vedrøre en lovovertrædelse, som har medført eller kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Stk. 4 indeholder en bestemmelse om betydningen af, at den, der har rådighed over det ikke frit tilgængelige sted, meddeler samtykke til, at der foretages observation af lokaliteten. Efter bestemmelsen kan samtykke alene meddeles af den, der har rådighed over det ikke frit tilgængelige sted, såfremt den pågældende tillige er den forurettede ved den lovovertrædelse, der efterforskes. Et gyldigt samtykke fra den forurettede indebærer herefter, at de materielle betingelser for anvendelse af observation bortfalder. Det foreslås, at samtykket af hensyn til eventuel senere bevistvivl skal være skriftligt.

Stk. 5 indeholder en særlig udformning af proportionalitetsgrundsætningen svarende til reglen i § 782, stk. 1, om indgreb i meddelelshemmeligheden.

Opdelingen i særlig kvalificerede, henholdsvis mere kvalificerede og kvalificerede indgreb har også betydning for den af udvalget foreslåede kompetencerregel i stk. 6, idet observation, der er omfattet af stk. 2 eller stk. 3, alene kan iværksættes efter forudgående eller efterfølgende retskendelse, jf. henvisningen til reglen i retsplejelovens § 783.

Observation, der er omfattet af stk. 1, kan derimod besluttes af politiet. På baggrund af karakteren af denne observation er der ikke fundet grundlag for at fastsætte en underretningspligt. Såfremt den observerede bliver bekendt med observationen, følger det af den almindelige bestemmelse i retsplejelovens § 746, stk. 1, at der er mulighed for at kræve tvistigheder forelagt for retten.

Som det fremgår af bestemmelsen i stk. 6, er yderligere en række af de regler, der gælder for indgreb i meddelelshemmeligheden, gjort tilsvarende anvendelige på observation. Det drejer sig om § 782, stk. 2, hvorefter der ikke må foretages aflytning m.v. med hensyn til den mistænkte forbindelse med personer, der efter § 170 er udelukket fra at afgive forklaring som vidne, §§ 784-785 om advokatbeskikkelse m.v., § 788, stk. 1, § 788, stk. 2, nr. 2, og § 788, stk. 3-4, om efterfølgende underretning om indgrebet, § 789 om politiets adgang til at anvende de oplysninger, der er fremkommet ved et indgreb i meddelelshemmeligheden, og § 791 om politiets adgang til at opbevare det fremkomne materiale.

Det bemærkes, at observation efter bestemmelsens stk. 2 eller stk. 3 forudsætter rettens tilladelse eller ef-

terfølgende godkendelse. I de tilfælde, hvor retten meddeler tilladelse til indgrebet, og hvor indgrebet for at kunne gennemføres forudsætter, at politiet skaffer sig adgang til og opsætter overvågningsudstyr på den lokalitet, som indgrebet angår, må rettens tilladelse som en nødvendig konsekvens indebære, at politiet kan skaffe sig adgang til lokaliteterne og opsætte det pågældende udstyr. Dette svarer til den tilsvarende situation ved indgreb i meddelelshemmeligheden. Det bemærkes herved, at de lokaliteter, som indgrebet angår, skal anføres i kendelsen, jf. henvisningen i stk. 6 til retsplejelovens § 783.

Til nr. 22 (retsplejelovens kapitel 74)

Forslaget til et nyt kapitel 74 om beslaglæggelse og edition indebærer en revision og en modernisering af de gældende regler herom i retsplejelovens kapitel 74 og 75 b. Reglerne om beslaglæggelse efter dom foreslås dog bevaret som § 1002 i retsplejelovens kapitel 90 om fuldbyrdelse af domme i straffesager. Om baggrunden for de foreslåede ændringer henvises til pkt. 2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 801

Bestemmelsen i stk. 1 indeholder en oversigt over de situationer, hvor der under visse betingelser kan ske beslaglæggelse. Der er tale om en informativ bestemmelse, som ikke er tiltænkt noget selvstændigt indhold.

I stk. 1, nr. 4, om beslaglæggelse, når sigtede har unddraget sig sagens videre forfølgning (formuebeslag), er der foretaget en ændring af redaktionel karakter i forhold til Strafferetsplejeudvalgets lovudkast, idet »sigtede« er ændret til: »tiltalte«. Det skyldes, at formuebeslag forudsætter, at der er rejst tiltale, jf. den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 802, stk. 3.

Det følger af stk. 2, at effekter, der findes af politiet i forbindelse med efterforskning, kan opbevares af politiet uden forelæggelse for retten, så længe ejerforholdet er ukendt, og ingen gør krav på effekterne. Når efterforskningen er afsluttet, skal effekterne behandles efter reglerne i lov om hittegods, jf. lov bekendtgørelse nr. 591 af 1. september 1986, som ændret ved lov nr. 100 af 17. februar 1998, hvis der fortsat ikke er nogen, der har gjort krav på dem.

Bestemmelsen vedrører således effekter, som ingen har eller påberåber sig rådighed over. For så vidt angår effekter, som mistænkte eller andre har rådighed over, finder henholdsvis § 802 og § 803 anvendelse.

Østre Landsret har ved to kendelser, der er gengivet i *Ugeskrift for Retsvæsen* 1992, s. 431 og 432, truffet afgørelse om beslaglæggelse af pengebeløb, som de